

Dychová hudba v Dobšinej

Podľa dostupných historických dokumentov Dobšinskú dychovú hudbu založil v roku 1890 ako hasičskú kapelu Ján Chovan. Vyberme z pamätí a odborných prác členov dychovej hudby. Nebohý Vladimír Smrek, riaditeľ Ľudovej školy umenia v Dobšinej vo svojej ročníkovej práci na konzervatóriu v máji 1965 dokumentoval: V roku 1965 vyvíjala svoju činnosť Dychová hudba pri ZK ROH závodu Azbest v Dobšinej už 14 rokov najmä úsilím skromných, obetavých a trpezlivých hudobníkov. Tento súbor pokračuje v tradícii, ktorú začala písať dychová hudba pri Hasičskom zbore v Dobšinej. Táto sa obnovila hneď po vytvorení prvej ČSR. Ďalšiu tradíciu vytvorila dychová hudba MO KSČ v Dobšinej, ktorá vznikla okolo roku 1928. jestvovala až do vzniku Slovenskej republiky roku 1939. Po zákaze KSČ prešli niektorí členovia do dychovej hudby hasičského zboru. Táto hudba pracovala aj s prestávkami i cez druhú svetovú vojnu a po oslobodení. Zanikla až niekoľko rokov po vzniku dychovej hudby pri závode Azbest. Pri vzniku tohto nového súboru vrátil hasičský zbor nástroje, ktoré dostal od niekdajšej robotníckej dychovky Azbest. Tieto nástroje tvorili základ vybavenia nového súboru. Dychový súbor pri závode Azbest založil v roku 1951 zamestnanec závodu, zápalistý muzikant amatér p. Juraj Zábrel. Súbor sa skladal zo starých členov dychového súboru hasičského zboru - zamestnancov závodu Azbest a k týmto sa pripojili mladí ľudia, ktorí vo svojich voľných chvíľach chceli robiť dobrú muziku. Súbor vystupoval v počte 21 hudobníkov. V roku 1956 odchádza doterajší kapelník v dôsledku zmeny zamestnania a na jeho miesto nastupuje Samuel Kirschner st.. Pri vystúpeniach súčasne hrá na trúbke. V roku 1957 sa súbor zúčastňuje krajskej prehliadky STM v Spišskej Novej Vsi a v r. 1958 Festivalu dychových hudieb v Kežmarku. v roku 1960 dochádza k zmene v súbore. Ostalo iba 14 členov. Niektorí zanechali účinkovanie, druhí odišli do iných zamestnaní mimo mesta a niektorí odišli zo zdravotných dôvodov. Nastáva aj zmena na mieste kapelníka, kde nastupuje klarinetista, žiak rožňavského kapelníka Alojza Giesela, absolvent kurzu pre vedúcich dychových súborov Ondrej Majoroš. No už po r. 1961 odchádza na 1,5 roka na priemyselnú školu. v neprítomnosti ho zastupuje p. Štefan Nohavička. v roku 1964 sa súbor zúčastňuje na prvých Dobšinských slávnostiach hudby, spevu a tancov. V novembri 1964 sa súbor zúčastňuje sústredu dychových hudieb rožňavského okresu v rekreačnom stredisku „Mladý baník“ neďaleko Rožňavy, ktoré bolo venované príprave na druhé Dobšinské slávnosti v roku 1965. 19. marca 1965 v obvodnom kole STMP v Dobšinej získal súbor diplom za 1.miesto. Druhé sústredenie dychových hudieb Rožňavského okresu bolo 14.-16.mája v Dobšinej - s budičkom, sprievodmi a pod.. Počas tejto 14-ročnej doby (1951-1965) museli vedúci i so súborom prekonávať mnoho ťažkostí. Bol to hlavne nedostatok hudobných nástrojov. 3.marca 1981 na podnet miestnych a okresných orgánov, ako i závodu Vzduchotechnika, n.p. Dobšiná oživila sa činnosť dychovky pri vtedajšom závode vzduchotechniky pod vedením p. Majoroša zoskupením pôvodných členov kapely. V tejto zostave kapela fungovala do roku 1993. Vtedy p. Majoroš odišiel pracovať do Nižnej Slanej a kapelu začal viesť p.Ján Boroš, ktorý vedie kapelu i v súčasnej dobe. Veľkým prínosom do kapely bol príchod p. Vladimíra Smreka, riaditeľa LŠU v Dobšinej. Ako jediný profesionálny hudobník, absolvent konzervatória upravoval pre orchester skladby, čím značne zvýšil úroveň produkcie. Dobšinská dychovka, ktorá účinkuje pod patronátom mesta Dobšiná, má v súčasnosti 14 členov a to : Ján Boroš, Pavol Barnák, Miroslav Čiško, Štefan Grega, Milan Gono, Ľudovít Király, Ladislav Kišš, František Lipták, Ing. Peter Lipták, Ľudovít Lukáč, Ondrej Marciš, Michal Mikulík, Ján Ogurčák, Štefan Šmelko. Prichodí nám oceniť obetavosť a majstrovstvo niekoľkých generácií dobšinských dychovkárov, ktorí skromne, ale o to spontánnejšie a pôsobivejšie spríjemňovali chvíle zábavy, ale rovnako aj najkrutejšie momenty v živote obyvateľov mesta a jeho okolia. Ich účinkovanie je neodmysliteľnou súčasťou spoločenského života v meste.